

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**EMERGÈNCIA I PRIMERS
AUXILIS**

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	EMERGÈNCIA I PRIMERS AUXILIS
Codi	100421
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Optativa
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Únic
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Joan Blanco Blanco: despatx 1.10/ horari a convenir a través de correu electrònic
Departament/s	Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Grau/Màster	Grau en Infermeria
Horari de tutoria/lloc	Joan Blanco Blanco: despatx 1.10/ horari a convenir a través de correu electrònic
Adreça electrònica professor/a (s/es)	joan.blanco@infermeria.udl.cat

Joan Blanco Blanco

Informació complementària de l'assignatura

La percepció d'amenaça vital per part de les persones, suposa sempre situacions d'urgència i/o emergència, que independentment que s'estableixi com real o sentida, ha de ser atesa en temps i espai adequats per garantir la salut de la població des d'un punt de vista integral. Per aquesta raó suposa un requisit indispensable integrar en les competències del professional d'infermeria, la capacitat per detectar situacions de risc vital real i la conseqüent capacitat de presa de decisions que li permetin una utilització racional dels recursos disponibles oferint solucions eficaces i eficients a la població, amb la finalitat de garantir la qualitat en la prestació dels serveis sanitaris. D'altra banda, en una societat en constant evolució, i amb una població cada vegada més exigent en l'atenció sanitària, no és estrany que els serveis de urgències i emergències intra i extrahospitalària estiguin prenent gran rellevància, convertint-se en barem indiscutible de les polítiques sanitàries, ja que són una de les portes d'entrada al Sistema Nacional de Salut.

Aquests serveis són punt de referència per a la percepció d'eficàcia del sistema, especialment perquè els canvis en els estils de vida i el desenvolupament industrial són factors determinants i desencadenants de processos aguts i situacions de gran risc vital, que requereixen per part dels professionals sanitaris de respostes ràpides, eficaces i capaces de garantir una disminució de la morbi/mortalitat.

En aquesta assignatura l'alumne assimilarà els coneixements necessaris per donar una atenció de qualitat en situacions d'emergència, a través d'una metodologia que ficarà èmfasi en practicar les situacions de salut en un simulador electrònic.

Descripció del contingut.

Desenvolupar habilitats comunicatives, de treball en grup i integradores de coneixements per a la formació de l'alumne com infermer/a, basant-nos en l'aplicació de criteris de comunicació i educació de la manera pertinent. Les classes es portaran a terme els dimarts segons l'horari establert i en sessions de 4 hores, amb un petit descans.

Es preveu una o dues sortides obligatòries a visitar centres d'emergències fora de la Facultat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Dintre dels objectius principals de l'assignatura podem destacar:

- Conèixer el concepte de primers auxilis i el seu camp d'actuació
- Saber identificar els problemes de salut en l'atenció sanitària urgent i donar l'assistència adequada a la víctima
- Entrenar a infermers/res en habilitats tècniques i cognitives relacionades amb les emergències de salut de les persones.
- Conèixer les principals tècniques i procediments del suport vital bàsic i l'instrumentat.
- Desenvolupar el pensament crític, manejant situacions d'emergència en conjunt amb la resta de l'equip.

Objectius específics:

- Identificar el marc conceptual d'actuació de l'infermer/a en la atenció d'urgències i emergències i la seva fonamentació científica per a la pràctica clínica en els diferents processos i casos que se li proposa.
- Identificar i diferenciar els signes i símptomes claus i factors relacionats de les alteracions de major incidència i prevalença en situacions d'urgències i emergències, establint els possibles diagnòstics d'infermeria i classificant-los en un nivell de prioritat assistencial.
- Adquirir la capacitat de donar resposta efectiva, a través de la metodologia infermera en la gestió de casos específics, ensinistrant a l'alumne en la presa de decisions.
- Adquirir el coneixement sobre els sistemes sanitaris i l'organització i coordinació dels serveis d'urgències i emergències intra i extrahospitalàries.
- Adquirir la capacitat d'activar els mecanismes eficaços i la racionalització de la utilització dels recursos disponibles en el recurs assistencial en el que ens trobem.

Competències

Competències Transversals:

- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de forma interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.
- Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i [deontològiques](#) aplicables.
- Planificar i prestar cures d'infermeria integrades, dirigides a les persones, família o grups, orientades als resultats en salut i avaluar el seu impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial.

Competències Específiques:

- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de forma interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.
- Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip
- Capacitat per emprendre valoracions exhaustives i sistemàtiques utilitzant les eines i marcs adequats pel pacient, tenint en compte els factors físics, socials, culturals, psicològics, espirituals i ambientals rellevants.
- Capacitat per reconèixer i interpretar signes normals o canviants de salut-dolenta salut, sofriment, incapacitat de la persona (valoració i diagnòstic).
- Capacitat per posar en pràctica principis de salut i seguretat, inclosos la mobilització i maneig del pacient, control d'infeccions, primers auxilis bàsics i procediments d'emergència (utilitzant les habilitats ...).

Continguts fonamentals de l'assignatura

Classes teòriques

1. Introducció als primers auxilis
2. Fonaments
 - Avaluació de la víctima. Els signes vitals: signes i símptomes
 - L'estat de la víctima
 - Exploració de la víctima
 - Exploració secundària
3. Tècniques i equipament en els primers auxilis
4. Suport a la víctima amb ferides i hemorràgies. Principis generals en la cura urgent de les ferides. Actuació d'Infermeria davant ferides, contusions, cremades i congelacions. Tècniques per al lligat i sutura de ferides.
5. Classificació general dels traumatismes i altres urgències en ortopèdia. Esquinços, fractures, luxacions i distensions musculars. Tècniques de reducció i immobilització: embenats de fixació, compressió, immobilització, embenats funcionals.
6. Atenció a la víctima d'immersió.
7. Cadena de supervivència. PAS, RCP Manual i semiautomàtica. Suport vital bàsic i instrumentat. Protocols d'actuació
8. Quadres urgents d'infermeria per problemes aguts relacionats amb l'aparell respiratori. Dispnea, Crisi asmàtica, MPOC descompensada, TEP, EAP, traumatismes toràcics.
9. Quadres urgents d'infermeria per problemes aguts relacionats amb l'aparell cardiovascular. Angor, IAM, Aneurismes arterials.
10. Actuació d'infermeria en les alteracions de la consciència d'origen neurològic. ACVA, Crisis convulsives i coma.
11. Actuació d'infermeria en el dolor abdominal agut. HDA, Obstrucció intestinal, Traumatisme abdominal. Cossos estranys.
12. Politraumatismes i Traumatisme cranioencefàlic.
13. Atenció psicològica a la víctima
14. Marc legal i ètic en els primers auxilis

Eixos metodològics de l'assignatura

Els pilars de la matèria impartida es centren en coneixements teòrics sobre infermeria, desenvolupament d'habilitats tècniques i actitud de les infermeres, dins de l'equip d'atenció, en situacions crítiques.

En el desenvolupament de l'assignatura, els alumnes rebran les nocions necessàries per a la pràctica dels casos simulats previstos. La forma de fer-ho se centra en les pràctiques dins de l'aula de simulació i se sosté en les classes teòriques de la pròpia assignatura i en els coneixements adquirits en assignatures com Anatomia, Fisiologia i Fisiopatologia.

Interacció dels alumnes

Durant la simulació, el docent juntament amb el grup, analitzarà i extraurà les conclusions oportunes sobre la conducta de l'alumne qui s'autoavaluarà amb la resta de companys a la sala de "discussió". L'instructor fomentarà el debat i concretarà les millors solucions i conclusions de la situació crítica.

La Metodologia utilitzada en l'assignatura serà:

- Classes teòriques amb suport de material audiovisual.
- Resolució de casos pràctics amb simulació de casos clínics

- Discussions en grup.
- Pràctica de tècniques i procediments.

La simulació permetrà enriquir l'experiència de l'aprenentatge basat en l'assoliment de les competències plantejades, conduint-lo al procés de descobriment, construcció i aprenentatge per simulació que li permeten desenvolupar habilitats, generant creativitat i iniciativa en el seu treball, a més de brindar l'opció de realitzar tutories en petits grups, on el docent podrà reforçar els coneixements adquirits.

La simulació brinda a l'estudiant d'infermeria la possibilitat de recrear situacions reals; és així com es desenvolupa habilitat en la recollida d'informació per mitjà de la comunicació infermera-pacient, en l'elaboració d'històries clíniques i realització d'examen físic complet; de la mateixa manera adquireix destreses terapèutiques tals com el maneig d'urgències i emergències, presa d'electrocardiogrames, reanimació bàsica...

Activitats de treball presencial (a l'aula)	Activitats de treball no presencial (fora de l'aula)	
	Dirigides	Autònomes
<ul style="list-style-type: none"> • Exposició professor • Exposició de l'estudiant: individual o en grup • Exposició convidats • Treball en grup • Simulacions (<i>roleplaying</i>) • Examen 	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte tutoritzat • Estudi de casos • Lectures orientades • Tutories: presencials o virtuals • Treballs individuals o d'equip • Visites guiades 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Estudi personal: preparació • Exàmens, organització dels apunts i/o material • Cerca d'informació • Tutories lliures: individuals o de grup

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sessió	Metodologia	Activitat	HTP	HTNP**	Valor Avaluació
1	Sessió en grup	Presentació de l'assignatura, tutors i grups	4	8	
2	Sessió en grup	Protecció Civil Tutoria de grups	4	8	
3	Classe magistral	Embenats compressius	4	8	
4	Sessió en grup	Embenats funcionals i fixacions	4	8	
5	Sessió en grup	Taller de sutures	4	8	
6	Sessió en grup	Atenció a la víctima d'immersió Tutoria de grups	4	8	
7	Sessió en grup	Servei d'emergències Mèdiques	4	8	
8	Treball de grup	Cadena de supervivència, PAS	4	9	
9	Treball de grup	RCP Manual i semiautomàtica. Suport vital bàsic. Protocols d'actuació	4	9	
10	Treball de grup	Cossos estranys	4	9	
11	Treball de grup	Contusions, ferides i hemorràgies	4	9	
12	Treball de grup	Actuació d'infermeria en les alteracions de la consciència d'origen neurològic .AVCA, Crisis convulsives i coma	4	9	
13	Treball de grup	Traumatismes (abdominal, toràcic, politraumatisme i TCE)	4	9	
14	Sessió en grup	UME (Unitat Militar d'Emergències)	4	8	

***HTP: Hores treball Presencial. HTNP: Hores de treball no presencial*

Sistema d'avaluació

Alumnes que optin per l'avaluació CONTINUA:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà de forma continuada dintre d'una dinàmica grupal i tenint en compte una avaluació del tutor i una altra de la integració holística dels coneixements a integrar.

L'avaluació ponderada de l'assignatura correspon:

- 20% Avaluació continua basada en el treball de l'alumne (2 activitats: 10% cada activitat).
- 10% L'assistència i implicació en les classes teòriques i tallers pràctics.
- 40% Examens (70% prova escrita + 30% prova pràctica)
- 30% treball en grup (50% nota general de grup + 50% aportació individual al treball de grup)

L'avaluació de l'assignatura estarà basada en l'avaluació continuada de l'alumne i la consecució dels objectius de l'assignatura.

Per tal de realitzar els treballs de grup i les exposicions a classe, l'alumne realitzarà un mínim de 2 tutories dirigides amb el responsable de l'assignatura.

Per tal de fer la proporció dels apartats i aconseguir la nota final, l'alumne ha de superar amb un mínim de 5 tots i cadascun dels apartats de forma separada.

En cas d'aprovar alguna evidència en el període de recuperacions la ponderació serà al 85% de la nota de l'apartat concret.

Alumnes que optin per l'avaluació ÚNICA:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant evidències puntuals.

L'avaluació ponderada de l'assignatura correspon:

- 10% Avaluació continua basada en el treball de l'alumne (2 activitats: 5% cada activitat).
- 70% prova escrita sobre 50 preguntes (test, curtes i casos)
- 20% treball individual

L'avaluació de l'assignatura estarà basada en l'avaluació continuada de l'alumne i la consecució dels objectius de l'assignatura.

Per tal de realitzar els treballs de grup i les exposicions a classe, l'alumne realitzarà un mínim de 2 tutories dirigides amb el responsable de l'assignatura.

Per tal de fer la proporció dels apartats i aconseguir la nota final, l'alumne ha de superar amb un mínim de 5 tots i cadascun dels apartats de forma separada.

En cas d'aprovar alguna evidència en el període de recuperacions la ponderació serà al 85% de la nota de l'apartat concret.

Bibliografia i recursos d'informació

En aquest apartat podem considerar tots aquells materials que han de servir per al desenvolupament de l'assignatura. L'estudiant els ha de poder utilitzar per a consultar, ampliar o fonamentar els continguts.

Es recomana un llibre de text:

Manual de Primers Auxilis
Guia pas a pas per a qualsevol emergència
Avalat per la Creu Roja
Editorial Pearson
Any 2007
ISBN 978-84-205-5261-3

Altres fonts poden tenir diferent tipus de suport:

- Álvarez Porrero, J.M. y Otros: Guía de intervención rápida de enfermería en situaciones urgentes DAE Ed, 2ª Edt. Madrid 2002
- Álvarez Leiva C. Manual de Atención a Múltiples Víctimas y Catástrofes. Aran. 2008
- Canabal Berlanga A., Perales Rodríguez de Viguri N., Navarrete Navarro P., Sánchez-Izquierdo Riera J.A. Manual de Soporte Vital Avanzado al Trauma. Semicyuc. Madrid. ELSEIVER MASSON; 2007.
- Dorling Kindersley. Traduït per Edgar Gasòliba per a la Creu Roja. Manual de Primers auxilis. Ed. Pearson Alhambra. Madrid, 2004
- Fernández Ayuso, D. Aparicio Santos, J. Pérez Olmo, JI., Serrano Moraza A. Manual de Enfermería en emergencia prehospitalaria y rescate.. ARAN. Madrid, 2008
- Fernández Ayuso, D. Molano Álvarez, E. Duque Duque, F. Pérez Olmo, JL. Atención Integral del Paciente Crítico: De la extrahospitalaria a la UCI. Elsevier. Barcelona.2009
- Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias. (BOE n. 280 de 22/11/2003)
- Manual enfermería en emergencias prehospitalaria y rescate. Fernández Ayuso, D.; Aparicio santos, J.; Perez Olmos, J.L.; Serrano Moraza, A. 1ª Edición. Editorial Aran ediciones SL. Madrid 2002.
- Perales Rodríguez de Viguri N., Lopez Messa J., Ruano Marco M., Manual de Soporte Vital Avanzado. Semicyuc. Madrid. ELSEIVER MASSON; 2007.
- Rovira Gil E. Urgencias en enfermería. Serie Cuidados avanzados. Edit. DAE. 2ª edición. Madrid 2005.
- Singapore National Resuscitation Council's Neonatal And Paediatric Resuscitation Workgroup, Chong NK. Newborn and paediatric resuscitation 2011 guidelines. Singapore Med J. 2011 Aug;52(8):560-72. Review. PubMed PMID: 21879213.
- Sandroni C, Nolan J; European Resuscitation Council. ERC 2010 guidelines for adult and pediatric resuscitation: summary of major changes. Minerva Anestesiol. 2011 Feb;77(2):220-6. Review. PubMed PMID: 21368728.
- Bossaert LL. [The European Resuscitation Council's Guidelines for Resuscitation 2010 in Perspective: we need to do better]. Rev Esp Cardiol. 2011 Jun;64(6):445-50. Epub 2011 May 6. Spanish. PubMed PMID: 21530053.